

Huoneentaulu viljan hometoksiinien hallintaan

- 1 **Käytä** hyvälaatuista ja peitattua kylvösiementä.
- 2 **Valitse** laonkestävä ja riittävän aikainen lajike viljelyvyöhykkeeseen nähden. Myöhäinen lajike lisää toksiiniriskiä, koska kasvukauden pitkittyminen lisää lakoriskiä ja epävarmuutta sadonkorjuuajan säästä.
- 3 **Pidä huolta** hyvästä viljelykierrosta ja vältä saman viljalajikkeen käyttöä useana vuonna peräkkäin. Harkitse syyskynnön käyttöä aika ajoin kevennetyssä muokkauksessa ja suorakylvössä.
- 4 **Tunnista** punahomeen leviämistä ja tartuntaa suosivat olosuhteet. Kuiva alkukasvukausi, kukinnan aikaiset sateet ja suuret lämpötilavaihtelut sadonkorjuu-aikana lisäävät hometoksiiniriskiä.
- 5 **Kuivaa** vilja huolellisesti alle 14 kosteus-%:iin välittömästi sadonkorjuun jälkeen myös kuivina vuosina.
- 6 **Lajittele** sato ennen käyttöä. Surkastuneet ja pienet jyvät sisältävät enemmän hometoksiineja.
- 7 **Panosta** elinvoimaisen ja satoisan kasvuston aikaansaamiseen.

Huoneentaulun on laatinut VYR:in asiantuntijatyöryhmä, joka koordinoi viljan turvallisuusseurantaa. Suomessa turvallisuusseurantaa ja tutkimusta on tehty järjestelmällisesti vuodesta 1999 lähtien.

Seurannan tavoitteena on ollut löytää selittäviä tekijöitä viljan haitta-aineiden, erityisesti punahomeiden aiheuttamien toksiinien esiintymiselle ja ottaa käyttöön hallintakeinoja niiden vähentämiseksi viljasadossa. Seurantaa ovat toteuttaneet yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön Vilja-alan yhteistyöryhmä ja sen Turvallisuustyöryhmä, Elintarviketurvallisuusvirasto Evira, MTT, ProAgria, MTK sekä elintarvike- ja rehuteollisuuden ja kaupan edustajat. Tuloksia on hyödynnetty käytännön neuvonnassa, tutkimuksen kohdentamisessa, viranomaisvalvonnan riskinarvioinnissa sekä yritysten ja teollisuuden tarpeissa. Punahomeiden hallitsemiseksi viljantuotannossa on tuotettu kaikkien käyttöön ohjeisto, jota päivitetään uusien tutkimustulosten myötä (www.vyr.fi).

Lisätietoa:
Vilja-alan yhteistyöryhmä
www.vyr.fi

